

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
આર/ફર્ટ અપીલ નં. ૨૭૪૭/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૂલ ચંદ ત્યાગી

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

ગુજરાત રાજ્ય
વિરુદ્ધ
કમળાબેન આશાભાઈ પરમાર અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી અભિષેક ડી. જૈન
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩ તરફે શ્રી એચ. એમ. શાહ (૩૯૯૭)
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩ તરફે શ્રી કુણાલ એસ. શાહ (૫૨૮૨)
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૪, ૫ તરફે શ્રી પ્રશાંત માંકડ (૨૧૮૯)
પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૬ ને રુલ બજાવાયો

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૂલ ચંદ ત્યાગી

તારીખ : ૨૯/૦૬/૨૦૨૬

ચુકાદો

૧. વિદ્વાન મોટર એક્સિડન્ટ ક્લેઇમ્સ ટ્રિબ્યુનલ (ઓકિઝલરી) અને એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, આણંદ દ્વારા એમ.એ.સી.પી. નં. ૧૮૯૦/૨૦૦૬ (જૂનો એમ.એ.સી.પી. નં. ૮૪૪/૧૯૯૫) માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૬.૦૩.૨૦૧૩ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડ સામે શીર્ષકવાળી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ક્લેઇમ પિટિશન અંશતઃ મંજૂર કરી હતી અને ક્લેઇમ પિટિશન દાખલ કર્યાની તારીખથી તેની વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૯% ના દરે વ્યાજ સહિત રૂ. ૭,૫૬,૧૦૦/- ની રકમ મંજૂર કરી હતી અને મૂળ સામાવાળા નં. ૧/હાલના સામાવાળા નં. ૪ – ડ્રાઇવર, મૂળ સામાવાળા નં. ૩/હાલના અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર અને મૂળ સામાવાળા નં. ૪/હાલના સામાવાળા નં. ૬ – ચૂંટણી પંચને વળતરની મંજૂર કરાયેલી રકમ મૂળ ક્લેઇમન્ટ્સને સંયુક્ત અને વિભક્ત રીતે ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવ્યા હતા, જ્યારે વાહનના માલિક મૂળ સામાવાળા નં. ૨/હાલના સામાવાળા નં. ૫ ને એવોર્ડ સંતોષવાની તેમની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કર્યા હતા.

૨. ક્લેઇમ પિટિશનમાં વર્ણવ્યા મુજબ શીર્ષકવાળી અપીલ દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ સારાંશિત છે:-

(૧) તારીખ ૨૫.૧૧.૧૯૯૪ ના રોજ આશરે સાંજે ૦૭:૧૫ વાગ્યે, નાયબ મામલતદાર – શ્રી આશાભાઈ (જે હવે પછી “મૃતક” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) પોતાની ચૂંટણી ફરજ બજાવીને

રજિસ્ટ્રેશન નં. જીજે-૭એ-૩૩૩૭ ધરાવતી જીપમાં મુસાફરી કરીને ચાંગડાથી ખંભાત પરત ફરી રહ્યા હતા. સદર જીપ મૂળ સામાવાળા નં. ૧/હાલના સામાવાળા નં. ૪ દ્વારા ખૂબ જ અતિશય ઝડપે અને બેદરકારી તથા ગફલતભરી રીતે ચલાવવામાં આવી રહી હતી, જેના પરિણામે, તેમણે પોતાની જીપના સ્ટીયરિંગ પરનો કાબૂ ગુમાવી દીધો અને સદર જીપ પલટી ખાઈ ગઈ, જેના કારણે વાહન અકસ્માત સર્જાયો. સદર વાહન અકસ્માતમાં મૃતકને ગંભીર ઈજાઓ પહોંચી હતી અને તેઓ સારવાર દરમિયાન સદર ઈજાઓથી મૃત્યુ પામ્યા હતા.

(૨) વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સ/હાલના સામાવાળા નં. ૧ થી ૩ નો એવો પણ કેસ છે કે વાહન અકસ્માત સમયે મૃતકની ઉંમર આશરે ૫૧ વર્ષની હતી અને તેઓ નાયબ મામલતદાર તરીકે કામ કરતા હતા, જેથી દર મહિને રૂ. ૫,૫૩૮/- નો પગાર મેળવતા હતા. તેથી, રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦/- ના વળતરની માંગણી કરતી ક્લેઈમ પિટિશન વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

(૩) ક્લેઈમ પિટિશનની નોટિસ/સમન્સ બજાવણી થયા પછી, વાહન અકસ્માતમાં સંડોવાયેલી જીપના ડ્રાઈવર - મૂળ સામાવાળા નં. ૧/હાલના સામાવાળા નં. ૪, વાહન અકસ્માતમાં

સંડોવાયેલી જીપના માલિક - મૂળ સામાવાળા નં. ૨/હાલના સામાવાળા નં. ૫ અને મૂળ સામાવાળા નં. ૩/અપીલકર્તા - રાજ્ય/મામલતદારે પોતાની સંબંધિત લેખિત કેફિયતો દાખલ કરી હતી, જેના દ્વારા કલેઈમ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલા કથનોનો ઈનકાર કર્યો હતો અને ટૂંકમાં, કલેઈમ પિટિશન ફગાવી દેવાની અરજ કરી હતી.

(૪) પક્ષકારોના સોગંદનામા, રેકૉર્ડ પરના પુરાવા અને સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે કલેઈમ પિટિશન અંશતઃ મંજૂર કરી હતી અને કલેઈમ પિટિશન દાખલ કર્યાની તારીખથી તેની વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૯% ના દરે વ્યાજ સહિત રૂ. ૭,૫૬,૧૦૦/- ની રકમ મંજૂર કરી હતી.

(૫) વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ થઈને, મૂળ સામાવાળા નં. ૩/અપીલકર્તા - રાજ્ય/મામલતદારે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તેના પર લાદવામાં આવેલી જવાબદારીના કારણોસર વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડને પડકારતી શીર્ષકવાળી અપીલ દાખલ કરી છે.

૩. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.

૪. અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એજીપી શ્રી અભિષેક ડી. જૈને ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે વાહન અકસ્માત સમયે રાજ્ય/મામલતદાર અકસ્માતમાં સંડોવાયેલા વાહનના માલિક ન હતા, તેમ છતાં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એવોર્ડ સંતોષવાની જવાબદારી અપીલકર્તા – રાજ્ય/જિલ્લા મામલતદાર પર લાદી છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વાહન અકસ્માત સમયે, મૂળ સામાવાળા નં. ૨/હાલના સામાવાળા નં. ૫ – શ્રી ડાહ્યાભાઈ પટેલ પ્રશ્નગત વાહનના માલિક હતા. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વાહન મૂળ સામાવાળા નં. ૨/હાલના સામાવાળા નં. ૫ ના નામે બોલે છે, જેથી દલીલ કરી હતી કે એવોર્ડ સંતોષવા માટે અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર પર કોઈ જવાબદારી લાદી શકાય નહીં. તેથી, તેમણે અરજ કરી હતી કે અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદારને એવોર્ડ સંતોષવાની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડમાં તે મુજબ ફેરફાર કરવાની અરજ કરી હતી.

૫. તેનાથી વિરુદ્ધ, મૂળ કલેઈમન્ટ્સ/હાલના સામાવાળા નં. ૧ થી ૩ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. એમ. શાહે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે પ્રશ્નગત વાહન અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર દ્વારા ચૂંટણી ફરજના હેતુ માટે સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વાહન અકસ્માત સમયે, મૃતક – નાયબ મામલતદાર સત્તાવાર હેતુ માટે સદર વાહનમાં ચાંગડાથી ખંભાત મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. તેમણે દલીલ કરી હતી કે પ્રશ્નગત વાહન એટલે કે જીપ રજિસ્ટ્રેશન નં. જીજે-૭એ-૩૩૩૭ ને ચૂંટણી ફરજના હેતુ

માટે તારીખ ૨૪.૧૧.૧૯૯૩ થી ૩૦.૧૧.૧૯૯૪ સુધીના સમયગાળા માટે રાજ્ય દ્વારા સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હોવાથી, સંબંધિત સમયે સદર વાહન અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદારના સંપૂર્ણ નિયંત્રણ હેઠળ હતું. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ સામાવાળા નં. ૩/હાલના અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર, મૂળ સામાવાળા નં. ૧/હાલના સામાવાળા નં. ૪ – ડ્રાઈવર અને મૂળ સામાવાળા નં. ૪/હાલના સામાવાળા નં. ૬ – ચૂંટણી પંચને વળતરની મંજૂર કરાયેલી રકમ મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સને સંયુક્ત અને વિભક્ત રીતે ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવીને યોગ્ય કર્યું છે. જેથી, તેમણે દલીલ કરી હતી કે વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડમાં કોઈ ક્ષતિ નથી. પોતાની દલીલોના સમર્થનમાં, મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સ તરફે વિદ્વાન વકીલે *નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિ. દીપા દેવી, ૨૦૦૭ (૦) જી.એલ.એચ.ઈ.એલ.-એસ.સી.-૪૦૨૦૯* માં રિપોર્ટ થયેલ અને *ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ એન્ડ ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇલેક્શન ઓફિસર એન્ડ કલેક્ટર, ગ્વાલિયર, એમ.પી. વિ. નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, ન્યુટ્રલ સાઈટેશન: ૨૦૨૬ આઈ.એન.એસ.સી. ૨૭૯* માં રિપોર્ટ થયેલ કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો. ઉપરોક્ત ચુકાદાઓ પર આધાર રાખીને, મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે અપીલકર્તા – રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી શીર્ષકવાળી અપીલ ફગાવી દેવાપાત્ર છે.

૬. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીનું અવલોકન કર્યા પછી, એ નોંધવું જરૂરી છે કે અપીલકર્તા –

રાજ્યે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તેના પર લાદવામાં આવેલી જવાબદારીના કારણોસર વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડને પડકાર્યો છે.

૭. એ બાબત નિર્ધિવાદ છે કે વાહન અકસ્માત સમયે, પ્રશ્નગત વાહન અપીલકર્તા – રાજ્યના કબજા અને નિયંત્રણમાં હતું અને સદર વાહન ચૂંટણી ફરજના હેતુ માટે સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે **દીપા દેવી** (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, પ્રસ્તુત કેસ જેવી જ હકીકતો અને સંજોગોમાં, નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

“૧૬. ધ નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિ. દુર્દદદ્યા કુમાર સમલ અને અન્ય [૧૯૮૮ (૨) ટી.એ.સી. ૨૫] માં જ્યાં કલેક્ટર દ્વારા ચૂંટણી ફરજ માટે વાહન સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યાં ઓરિસ્સા હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું હતું:

“સંપાદિત કરાયેલા વાહનમાં, ડ્રાઇવર કલેક્ટરના નિયંત્રણ હેઠળ રહે છે અને વાહન ચલાવવા દ્વારા તે કલેક્ટર દ્વારા નોકરીએ રાખવામાં આવ્યો હોવાનું સ્વીકારી શકાય છે. આમ, પ્રસ્તુત કેસમાં ડ્રાઇવરના કૃત્ય માટે કલેક્ટર પ્રતિનિધિત્વની રીતે જવાબદાર રહેશે.”

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિ. એસ. રામુલમ્મા અને અન્ય ૧૯૮૮ એ.સી.જે. ૫૯૬ પણ જુઓ.

૧૭. ચીફ ઓફિસર, ભાવનગર મ્યુનિસિપાલિટી અને અન્ય વિ. બચુભાઈ અર્જુનભાઈ અને અન્ય [એ.આઈ.આર. ૧૯૮૬ ગુજરાત ૫૧] માં, ગુજરાત હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું હતું:

“૭. રેકૉર્ડ પરની હકીકતો સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે પ્રશ્નગત વાહન જે ગુજરાત રાજ્યનું હતું તે નાગરિકોને પાણી વિતરણ કરવા માટે મ્યુનિસિપાલિટીને સોંપવામાં આવ્યું હતું. વાહનને આવા હેતુ માટે વાપરવાની મંજૂરી આપવામાં એ બાબત ગર્ભિત હતી કે વાહનની

માલિક એવી ગુજરાત સરકારે નાગરિકોને પાણી વિતરણના કામમાં રોકાયેલા મ્યુનિસિપાલિટીના કોઈપણ ડ્રાઈવરને તે હેતુ માટે મોટર વાહન વાપરવાનું કારણ પણ આપ્યું હતું અથવા મંજૂરી આપી હતી. તેથી, જ્યારે વાહન મ્યુનિસિપાલિટીના ડ્રાઈવર દ્વારા ચલાવવામાં આવતું હતું અને તેની બેદરકારીના કારણે અકસ્માત સર્જાયો હતો, ત્યારે અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ વાહનનો વીમો લેનાર વળતર ચૂકવવા જવાબદાર બન્યો હતો. તેથી, એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે રાજ્ય, વાહનના માલિક તરીકે અને સામાવાળા વીમા કંપની તેના વીમાકર્તા તરીકે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ વળતર ચૂકવવા માટે પણ જવાબદાર હતા.”

૧૮. તેથી, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે રાજ્ય કલેઈમન્ટ્સને વળતરની રકમ ચૂકવવા જવાબદાર રહેશે અને વાહનના નોંધાયેલા માલિક નહીં અને પરિણામે હાલના અપીલકર્તા નહીં.”

૮. વધુમાં, તાજેતરમાં માનનીય સર્પોચ્ય અદાલતે **ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ એન્ડ**

ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇલેક્શન ઓફિસર એન્ડ કલેક્ટર, ગ્વાલિયર, એમ.પી. (ઉપર મુજબ)

ના કેસમાં, સમાન હકીકતો અને સંજોગો ધ્યાનમાં લીધા પછી જ્યાં ગ્રામ પંચાયત ચૂંટણીઓ માટે સરકાર દ્વારા વાહન સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું, એવું ઠરાવ્યું હતું કે જાહેર સત્તાવાળા દ્વારા સંપાદન કરવાથી કબજા અને નિયંત્રણનું સ્વરૂપ સંપૂર્ણપણે બદલાઈ જાય છે અને પેરા ૯ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:—

“૯. જ્યારે કોઈ જાહેર સત્તાવાળા જાહેર હેતુઓ માટે ખાનગી માલિકીનું વાહન સંપાદિત કરે છે, ત્યારે કબજા અને નિયંત્રણનું સ્વરૂપ સંપૂર્ણપણે બદલાઈ જાય છે. માલિક કસ્ટડી અને નિર્ણય લેવાની સત્તાથી વંચિત થઈ જાય છે, અને વાહન સરકારી કાર્યો માટે રાજ્યના હવાલે મૂકવામાં આવે છે. આ સમયગાળા દરમિયાન, માલિક ન તો તેના ઉપયોગનું નિર્દેશન કરે છે કે ન તો તેમાંથી કોઈ લાભ મેળવે છે. આવા સંજોગોમાં, જો કોઈ અણધારી ઘટના બને, તો જવાબદારી યોગ્ય રીતે સંપાદન કરનાર સત્તાવાળા પર રહેશે અને સામાન્ય, ખાનગી અથવા વ્યાપારી ઉપયોગ માટે માલિક દ્વારા રોકવામાં આવેલા વીમા કંપની પર નહીં, કેસના સંજોગો મુજબ. એકવાર સંપાદિત થયા પછી, વાહન સત્તાવાર નિર્દેશો હેઠળ ચલાવવામાં આવે છે. સત્તાવાળા તેના ઉપયોગની રીત, જે હેતુ માટે તેનો ઉપયોગ થાય છે અને જે શરતો હેઠળ તે ચલાવવામાં આવે છે તે નક્કી કરે

છે. આ બાબતોમાં માલિકનું કોઈ કહેવું હોતું નથી. જ્યાં રાજ્ય દ્વારા નિયંત્રણ સ્વીકારવામાં આવે છે, ત્યાં તે નિયંત્રણમાંથી ઉદ્ભવતા કાનૂની પરિણામો, વાજબી રીતે, ખાનગી વીમા કંપની પર પાછા ખસેડી શકાતા નથી જેની કરાર આધારિત જવાબદારી સંપૂર્ણપણે અલગ આધાર પર આધારિત હતી. એ ઓળખવું એટલું જ મહત્વપૂર્ણ છે કે સંપાદન એ સ્વૈચ્છિક વ્યવસ્થા નથી, પરંતુ તે વૈધાનિક સત્તા હેઠળ જારી કરાયેલો આદેશ છે, જેમ કે ઉપર સંદર્ભિત ચુકાદાઓમાં જણાવવામાં આવ્યું છે. માલિક કબજો છોડવા માટે સંમતિ આપતો નથી; તેને તેમ કરવાની ફરજ પાડવામાં આવે છે. તેના દ્વારા મેળવવામાં આવેલી વીમા પોલિસી સામાન્ય ક્રમમાં વાહનના નિયમિત અને કાયદેસર ઉપયોગની કલ્પના કરે છે અને તેનો હિસાબ રાખે છે. જાહેર કાર્યો માટે ફરજિયાત ઉપયોગને વાજબી રીતે સામાન્ય વિચારણા હેઠળ “નિયમિત ઉપયોગ” તરીકે દર્શાવી શકાય નહીં. આ સંજોગોમાં વીમા કંપની પર જવાબદારી લાદવી એ કરારને તે જોખમથી આગળ વધારવા સમાન બનશે જેને આવરી લેવા માટે સંમતિ આપવામાં આવી હતી. વીમા ધારક દ્વારા ન તો અધિકૃત કે ન તો નિયંત્રિત ઉપયોગમાંથી ઉદ્ભવતા પરિણામો માટે વીમા કંપનીને જવાબદાર ગણવું તે અન્યાયી ગણાશે. વીમા કંપની વીમા ધારકની સામાન્ય કામગીરીના આધારે જોખમનું મૂલ્યાંકન કરે છે અને અન્ડરરાઈટ કરે છે. જ્યારે રાજ્ય આગળ આવે છે, નિયંત્રણ સ્વીકારે છે અને પોતાના હેતુઓ માટે વાહનનો ઉપયોગ કરે છે, ત્યારે તે તે નિયંત્રણ સાથે અનુરૂપ જવાબદારી સ્વીકારે છે. વધુમાં, જ્યારે જાહેર હિતમાં ખાનગી મિલકત સંપાદિત કરવા માટે વૈધાનિક સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે સત્તા તેની સાથે આવા ફરજિયાત ઉપયોગમાંથી ઉદ્ભવતા પરિણામોનો જવાબ આપવાની જવાબદારી લાવે છે. અન્યથા ઠરાવવું એ ખાનગી પક્ષકારો અને તેમના વીમા કંપનીઓ પર વિશિષ્ટ રીતે સરકારી કાર્યવાહી દ્વારા પેદા થતા જોખમોનો બોજો લાદવા સમાન બનશે.”

૯. હવે પ્રસ્તુત કેસની હકીકતો પર આવતાં, એ બાબત નિર્વિવાદ છે કે વાહન અકસ્માત સમયે, પ્રશ્નગત વાહન અપીલકર્તા – રાજ્ય દ્વારા ચૂંટણી ફરજના હેતુ માટે સંપાદિત કરવામાં આવ્યું હતું અને તે અપીલકર્તા – રાજ્યના સક્રિય નિયંત્રણ અને દેખરેખ હેઠળ હતું. તેથી, **દીપા દેવી (ઉપર મુજબ)** અને **ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટ એન્ડ ડિસ્ટ્રિક્ટ ઇલેક્શન ઓફિસર એન્ડ કલેક્ટર, ગ્વાલિયર, એમ.પી.** (ઉપર મુજબ) ના કેસોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા કાનૂની સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં લેતાં, મારો એવો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે

વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ સામાવાળા નં. ૩/હાલના અપીલકર્તા – રાજ્ય/મામલતદાર, મૂળ સામાવાળા નં. ૧/હાલના સામાવાળા નં. ૪ – ડ્રાઈવર અને મૂળ સામાવાળા નં. ૪/હાલના સામાવાળા નં. ૬ – ચૂંટણી પંચને વળતરની મંજૂર કરાયેલી રકમ મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સને સંયુક્ત અને વિભક્ત રીતે ચૂકવવા માટે જવાબદાર ઠેરવીને યોગ્ય કર્યું છે અને મૂળ સામાવાળા નં. ૨/હાલના સામાવાળા નં. ૫ ને એવોર્ડ સંતોષવાની તેમની જવાબદારીમાંથી યોગ્ય રીતે મુક્ત કર્યા છે. તેથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલના તારણોમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું મને કોઈ કારણ જણાતું નથી.

૧૦. આમ, કેસના રેકૉર્ડની સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા પછી, આ કોર્ટને અપીલકર્તા – રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એજીપી દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોમાં કોઈ ગુણદોષ જણાતા નથી. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડમાં કોઈ ભૂલ કે ક્ષતિ જણાતી નથી. જેથી, અપીલકર્તા – રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી શીર્ષકવાળી અપીલ ફગાવી દેવામાં આવે છે.

૧૧. આ તબક્કે એ નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે અપીલકર્તાએ એક્ઝિક્યુશન કાર્યવાહીમાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કેટલીક રકમ જમા કરાવી છે. સદર રકમ મૂળ ક્લેઈમન્ટ્સને તાત્કાલિક ચૂકવી આપવામાં આવે. વધુમાં, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જવાબદાર ઠેરવવામાં આવેલા કોઈપણ પક્ષકારે પોતાનો સંબંધિત હિસ્સો (જો અગાઉ જમા ન કરાવ્યો હોય તો) વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ તાત્કાલિક જમા કરાવવાનો રહેશે અને યોગ્ય ચકાસણી કર્યા પછી, વિદ્વાન

ટ્રિબ્યુનલ કોઈપણ ખાધ કોર્ટ-ફી બાદ કરીને મૂળ કલેઈમન્ટ્સને સદર રકમ ચૂકવી આપશે.

૧૨. આ કોર્ટની રજિસ્ટ્રી સમક્ષ જો કોઈ વૈધાનિક રકમ જમા હોય, તો તે સંબંધિત વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને તાત્કાલિક મોકલી આપવામાં આવશે. રેકૉર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સ, જો કોઈ હોય તો, સંબંધિત વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને મોકલવામાં આવે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

૧૩. પેલિંગ અરજી, જો કોઈ હોય તો, તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(મૂલ ચંદ ત્યાગી, ન્યાયમૂર્તિ)

અરણ

This is an AI-assisted translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.